

Kolej Kendini Anlatma Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kolej Kendini Anlatma Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24984>

Özet

Kolej Kendini Anlatma Ölçeği, bireylerin üniversite veya kolej ortamındaki çeşitli akademik ve sosyal alanlardaki öz kavramı düzeylerini değerlendirmek amacıyla kullanılan bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, S. Esemeli tarafından 1988 yılında Hacettepe Üniversitesi'nde bir yüksek lisans tezi kapsamında Türk kültürüne ve üniversite öğrencileri popülasyonuna uyarlanmıştır. Orijinal ölçeğin çok boyutlu yapısını korumayı hedefleyen bu uyarlama çalışması, özellikle genç yetkinlerin akademik motivasyon, sosyal entegrasyon ve benlik algısı düzeylerini ölçmeye odaklanmıştır.

Anahtar Kelimeler

Kolej Kendini Anlatma Ölçeği, CSDS, Öz Kavramı, Ölçek Uyarlama, Üniversite Öğrencileri, Psikometrik Araç, Benlik Algısı.

Yazarlar

S. Esemeli (Uyarlayan).

Amaç

Ölçeğin temel amacı, üniversite çağındaki bireylerin kendilerini akademik başarı, sosyal yeterlilik, duygusal istikrar ve diğer ilgili alanlarda nasıl algıladıklarını sistematik olarak ölçmektir. Bu araç, özellikle öğrencilerin kendini algılama biçimlerinin akademik performans ve psikolojik iyi oluş üzerindeki etkilerini inceleyen araştırmacılar için tasarlanmıştır.

Uyarlama çalışmasının özel amacı ise, orijinal ölçeğin kültürel geçerliliğini sağlamak ve Türk üniversite öğrencileri popülasyonunda güvenilir ve geçerli sonuçlar üretecek bir araç sunmaktır. Bu sayede, Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında öz kavramı araştırmaları için önü açılmıştır.

Yapı (Ölçülen Psikolojik Yapı)

Ölçek, çok boyutlu öz kavramı yapısını ölçmektedir. Öz kavramı, kişinin kendine dair inançları, değerlendirmeleri ve algılarıdır. Kolej Kendini Anlatma Ölçeği, bu yapıyı genellikle akademik öz kavramı (belirli derslerdeki yeterlilik algısı), sosyal öz kavramı (akran ilişkileri ve kabul görme algısı) ve genel öz saygı gibi alt boyutlar üzerinden ele alır.

Bu ölçek, bireyin davranışları ve duygusal tepkilerini etkileyen temel bilişsel yapıları ortaya çıkarma potansiyeline sahiptir. Ölçeğin maddeleri, öğrencilerin kendilerini tanımlarken

kullandıkları sıfatlar veya ifadeleri değerlendirilmelerine olanak tanır ve böylece benlik algısının karmaşık doğasını yakalamaya amaçlar.

Geçerlik

Kaynak referansında geçerlik çalmalarına dair detaylı istatistiksel bilgi sunulmamış olsa da, 1988 yılında yapılan bir uyarlama çalışması temel gerekliliği olarak bazı geçerlik analizlerinin yapıldığı varsayılmaktadır. Tipik olarak, bu tür uyarlamalarda **kapsam geçerliği** (uzman görüşleri ile madde uygunluğunun değerlendirilmesi) ve **yapı geçerliği** (faktör analizi) yöntemleri kullanılmaktadır.

Özellikle, ölçeğin orijinal yapısını koruyup korumadığını belirlemek için doğrulayıcı veya açmılayıcı faktör analizleri uygulanması olmalıdır. Yapı geçerliliğini desteklemek amacıyla, ölçeğin ölçtüğü yapıyla teorik olarak ilişkili olduğu bilinen diğer psikolojik değişkenlerle (örneğin, depresyon, akademik başarı) korelasyonlara bakılarak **ölçüt bağıntılı geçerlik** çalmaları da yürütülmüş olabilir.

Güvenilirlik

Ölçeğin güvenilirliğine dair kaynakta spesifik bir katsayı belirtilmemiştir. Ancak, psikometrik açıdan kabul edilebilir bir uyarlama için, iç tutarlılık katsayısının (**Cronbach Alfa**) hesaplanması zorunludur. Bu katsayı, ölçek maddelerinin aynı yapıya ne ölçüde ölçtüğünü gösterir ve uyarlama çalışması temel güvenilirlik kanıtını oluşturur.

Ek olarak, ölçeğin zaman içindeki tutarlılığını değerlendirmek amacıyla **test-tekrar test güvenilirliği** çalmaları yapıldığı da düşünülmektedir. Bu yöntem, aynı öğrencilere farklı zaman dilimlerinde ölçeğin uygulanmasıyla elde edilen puanlar arasındaki korelasyonu inceleyerek ölçeğin zamana karşı ne kadar kararlı olduğunu göstermeyi amaçlar.

Faktör Analizi

Kolej Kendini Anlatma Ölçeği'nin orijinal versiyonu genellikle çok boyutlu bir yapıya sahiptir ve bu yapının Türk popülasyonunda da korunması hedeflenmiştir. Esemeli (1988) tarafından gerçekleştirilen uyarlama sürecinde, ölçeğin Türk üniversite öğrencilerinde benzer faktör yapısını gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla Açmılayıcı Faktör Analizi (AFA) teknikleri kullanılmaktadır.

Faktör analizinin amacı, ölçekteki çok sayıda maddenin altında yatan temel boyutlar (faktörleri) ortaya çıkarmaktır. Bu boyutlar, öğrencilerin kendilerini tanımladıkları farklı öz kavram alanlarına karşılık gelir. Uyarlama çalışmasında, elde edilen faktör yapısının teorik beklentilerle uyumlu olması, ölçeğin yapı geçerliliğinin güçlü bir kanıtı sunar.

Ölçüm Aracı

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme (Orijinal ölçeğe bağılı olarak muhtemelen 4'lü veya 5'li Likert tipi derecelendirme.)

Language Available: Türkçe (Turkish)

Population Group: Üniversite Öğrencileri (University Students)

Age Group: Genç Yetkinlik Dönemi (Tipik olarak 18-25 yaş aralığı)

Population Details: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü bünyesinde yüksek lisans tezi kapsamında çalışılan öğrenci grubu.

Test Methodology: Öz Bildirim (Self-Report) Ölçeği.

Anahtar Kelimeler

Psikometrik Test, Öz Saygı, Kolej Yaşamı, Üniversite Öğrencisi, Yapı Geçerliliği, Güvenilirlik Analizi, Benlik Değerlendirmesi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Unknown)

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor (Unknown)

Correspondence Address: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (1988 tarihli çalışmanın kurumsal adresi).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Bu ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsamında geliştirilmiş bir uyarlamadır. Ticari kullanım ve telif hakları, ölçeğin orijinal yazarına ve uyarlama çalışması yapan kuruma (Hacettepe Üniversitesi) bağılı olabilir. Kullanım öncesinde ilgili yazar S. Esemeli'den veya Hacettepe Üniversitesi'nden izin alınması tavsiye edilir.

Test Yılı (Uyarlama): 1988

Ücret: Akademik araştırmalar için genellikle ücretsizdir, ancak ölçeğin orijinal versiyonunun ticari

veya klinik kullanımlar için orijinal ölçek sahibinin şartları geçerlidir.

Kaynaklar

Esemenli, S. (1988). *Kolej Kendini Anlatma Ölçeği'nin üniversite öğrencilerine uyarlanması* (Yüksek Lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Bu teze ilişkin detaylı bilgilere YÖK Ulusal Tez Merkezi üzerinden erişim sağlanabilir: tez.yok.gov.tr.

Kolej Kendini Anlatma Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içeriğinde yer almamaktadır. Maddelerin tam listesi, derecelendirme formatı ve puanlama yönergeleri için Esemenli (1988) tarafından hazırlanan yüksek lisans tezine başvurulması gerekmektedir. Kaynakta herhangi bir PDF dosyası veya madde listesi sunulmamıştır.